

Eldariel - Czech elves database

Jiří Suchý - Stáří versus mládí

Čas letí jako spřežení

Nad kterým práská bič

Člověk se párkrát ožení

A hned je mládí pryč

Píseň krále Jindřicha VIII. ze hry Šest žen

V posledních dnech mi neušel incident Bohuslava Sobotky kontra starší uchazeči o prezidentský úřad. Určitě víte, co mám na mysli. Pan Sobotka si trochu nešťastně zažertoval na konto jejich pokročilého věku, nejspíš si neuvědomil, že velikou část voličů jeho strany tvoří právě senioři. Od politika to nebylo počínání příliš obratné, ale o to mi vlastně nejde. Celá ta aféra mi připomněla jakousi rivalitu, která vládne mezi

stářím a mládím. Sám se s ní občas setkávám, aniž by to nechalo nějakou stopu v mé duši, ale hlavou mi táhnou myšlenky, to jo. Jak ono to vlastně je?

"Stáří je nepěkná vlastnost. Kolik významných lidí jsem před ním uchránil a nakonec jsem sám do toho vletěl", říká král Jindřich VIII. ve hře Šest žen na adresu těch, které nechal popravit. Když jsem psal tuhle větu, bylo mi sedmadvacet. Už tenkrát jsem tušil, že stáří není to, nač bych se měl těšit. Římané výstižně nazvali nachýlené stáří slovy curva senecta. Ve svých mladých létech jsem sice věděl, že, **budu-li mít štěstí, tak se svého vlastního stáří dožiju,** ale představa jaké to bude, se mi tehdy nedostavila. Dneska už to vím. A taky vím, že ve svém okolí potkávám dvojí druh mladých lidí: jedni mě zahrnují úctou, kterou abych pochopil, musím si nejdřív uvědomit, kolik že mi to vlastně je, druzí na mě hledí jako na něco, co už nemá na tomto světě co pohledávat.

Jako příklad mi vždycky napadne onen případ Kofola. Když jsme otevřeli Semafor v Dejvicích, řekl jsem si, že by se tam v bufetu měla prodávat Kofola. Byl to nápoj mého mládí a tak se mi zdálo, že v divadle, které se honosí svým tradicionalismem, by se to hodilo. V Semaforu se tedy začala prodávat Kofola. Jednoho dne se mi udělal nápad: na závěr sezóny uskutečnit jakousi přehlídku her, které onoho roku vznikly - byly čtyři - a po čtyři dny tohoto malého festivalu zahrnovat diváky drobnými pozornostmi. Nakreslil jsem drobné grafiky, které jsme dali divákům na památku, po představení jsme nabídli zájemcům debatu s účinkujícím, a pak nás taky napadlo požádat firmu Kofola o sponzorský dar - o přestávce nabídnout divákům jménem této firmy sklenici Kofoly zdarma.

Na náš zdvořilý dopis se dostavil do divadla mladý muž, který vlastně ani nevypadal jako pako. Pohovořili jsme, prošel si divadlo, a pak nám napsal stručný e-mail, že radši dá ty Kofoly mateřské školce než nám. A vzkázal nám, ať si požádáme o sponzorování výrobce umělých kloubů. Uvědomil jsem si, že je to vlastně nepřítel. Od těch dob se prodává v Semaforu Coca-cola, firma, která nám dodala chladicí zařízení a navíc i finanční podporu. Znovu za ni děkuju.

A Kofole děkuju za to, že mě přiměla se zamyslet nad absurdní situací: na jedné straně se mně dostává ze všech stran poct, jakými zahrnuje slušná společnost různé tvůrce v pokročilejším věku, a tak mám na kontě státní vyznamenání od prezidenta republiky, čestná občanství od starostů, čestné doktoráty od univerzit, síně slávy, Thalii a řadu jiných poct, a na druhé straně setkání s mladým ambiciózním mužem, který toho nejspíš zas až tak moc nedokázal, a ten mi naznačí, že pro něho jsem nula. A ty umělé klouby mě ujistily, že jde o generační rozpor. Prostě mu vadí, že nejsem mlád. A pokročilý věk je mu odpornej. Protože mu však nechci odplácet zlé zlem, **přeju tomuto mladému muži, aby se toho hrozného stáří nedožil.**

Elgariel - Czech elves database

Začal jsem srovnávat své mládí s mládím dnešním a samozřejmě tak, aby to mé z toho vyšlo líp. A musím říct, že nelituju toho, že jsem upínal své zraky k předešlým generacím. Mou inspirací byla dvacátá léta, která jsem v létech padesátých objevoval a hltal. Vzhlížel jsem k Nezvalovi, k Seifertovi, k V+W a kdyby mě některý z nich požádal o basu Kofoly, ochotně byl mu ji přinesl na rameni (auto jsem ještě tehdy neměl) a cestou bych se zajíkal štěstím, že je mi něco takového dovoleno. A tenhle obdiv k předcházející generaci jsem pak vlastně zúročil ve své práci.

Onehdy se ozval **mladý sebevědomý muž,** který mě vyzval, abych mu přenechal Semafor, včetně loga, za symbolickou jednu korunu a ustanovil ho ředitelem. On že pak dá Semaforu zcela nový ráz, a hned mi poslal na ukázku divadelní hru své přítelkyně. A všechno to myslel vážně. Zřejmě **usoudil, že starý = blbý.** Chudák.

Netušil, že to může být i naopak.

Eldariel - Czech elves database